HISTORIE
8. KLASSE

Årsplan 2026/2027

Alinea Historie · kilder · diskussion · perspektivering

Ramme for undervisningen

Historieundervisningen er på **45 minutter ugentligt**. Årsplanen er derfor tænkt som en samlet faglig progression, der **fortsætter ind i 9. klasse**. Forløbene gennemføres i den angivne rækkefølge, men uden faste måned- eller ugeangivelser.

Årets røde tråd

Industrialisering → imperialisme → 1. verdenskrig → revolution → mellemkrigstiden → 2. verdenskrig → Holocaust → den kolde krig → verden efter 1991

Tre spørgsmål følger os gennem hele forløbet:

Hvorfor skete det? Hvordan ved vi det? Hvilken betydning har det for os i dag?

Overordnede mål

Undervisningen skal udvikle elevernes forståelse af, hvordan historiske begivenheder, mennesker og samfund hænger sammen, og hvordan fortiden har betydning for den verden, vi lever i i dag.

• Kronologi og sammenhæng	• Historiske problemstillinger
• Kildearbejde og kildekritik	• Årsag og konsekvens
• Historiebrug	• Perspektivering mellem fortid og nutid
• Mundtlig argumentation og historisk formidling	

Industrialisering - verden forandrer sig

Centrale spørgsmål

• Hvorfor begyndte industrialiseringen?
• Hvordan ændrede maskiner menneskers liv?
• Hvem vandt og hvem tabte på industrialiseringen?

Indhold

Den industrielle revolution · Dampmaskinen og nye opfindelser · Fabrikker og masseproduktion · Urbanisering · Arbejderklassen og børnearbejde · Industrialiseringen i Danmark · Arbejderbevægelsen

Arbejdsform / kilder

Alinea Historie, historiske fotografier, kilder, korte filmklip og diskussioner.
Mulig afslutning: “En dag i mit liv i 1880” - fortælling eller præsentation.

Alinea-forløb

Industrialiseringen - Den industrielle revolution

Imperialisme og kampen om verden

Centrale spørgsmål

• Hvorfor ønskede europæiske lande kolonier?
• Hvordan blev imperialismen retfærdiggjort?
• Hvilke konsekvenser kan vi stadig se i dag?

Indhold

Europæisk imperialisme · Kapløbet om Afrika · Kolonier · Racisme og forestillinger om europæisk overlegenhed · Handel og råvarer · Modstand mod kolonimagterne

Arbejdsform / kilder

Gamle kort, reklamer, fotografier og tekster fra kolonitiden.
Perspektivering: Hvorfor taler vi stadig om kolonialisme i dag?

1. verdenskrig - krigen der ændrede Europa

Centrale spørgsmål

• Hvorfor begyndte 1. verdenskrig?
• Hvordan kunne et attentat udvikle sig til en verdenskrig?
• Hvorfor blev krigen så blodig?

Indhold

Europa før 1914 · Alliancer og nationalisme · Mordet i Sarajevo · Skyttegravskrigen · Nye våben · Soldaternes hverdag · Versaillestraktaten

Arbejdsform / kilder

Breve, billeder og beretninger fra skyttegravene.
Afslutning: Hvem havde skylden for 1. verdenskrig? Eleverne argumenterer ud fra kilder.

Revolution, kommunisme og Sovjetunionen

Centrale spørgsmål

• Hvorfor gjorde russerne oprør mod zaren?
• Hvad lovede kommunismen?
• Hvordan udviklede Sovjetunionen sig til et diktatur?

Indhold

Rusland før revolutionen · Den russiske revolution · Lenin · Kommunisme · Sovjetunionens oprettelse · Stalin · Propaganda · Gulag og undertrykkelse

Arbejdsform / kilder

Analyse af sovjetiske propagandaplakater med fokus på historiebrug.
Fokus: Hvordan kan billeder og fortællinger bruges til at påvirke mennesker?

Demokratiet under pres - mellemkrigstiden

Centrale spørgsmål

• Hvorfor blev demokratiet udfordret efter 1. verdenskrig?
• Hvorfor fik ekstreme bevægelser stor opbakning?
• Hvordan kunne Hitler komme til magten?

Indhold

Versaillestraktaten · Weimarrepublikken · Den økonomiske krise · Nazismens fremkomst · Hitler · Propaganda · Fra demokrati til diktatur

Arbejdsform / kilder

Taler, plakater, billeder og film med kildekritisk fokus.
Nøglespørgsmål: Hvordan forsøger propaganda at påvirke os?

2. verdenskrig

Centrale spørgsmål

• Hvorfor begyndte 2. verdenskrig?
• Hvorfor fik Tyskland stor succes i begyndelsen?
• Hvordan blev civile en del af krigen?

Indhold

Invasionen af Polen · Blitzkrieg · Slaget om Storbritannien · Operation Barbarossa · Pearl Harbor · Østfronten · D-dag · Atombomberne · Danmark 1940-45 · Samarbejdspolitik og modstand

Arbejdsform / kilder

Kilder om besættelsen, modstandsbevægelsen og jødeaktionen i 1943.
Diskussion: Var man forræder, hvis man samarbejdede med tyskerne?

Holocaust

Centrale spørgsmål

• Hvordan kunne Holocaust ske?
• Hvordan udviklede forfølgelsen sig?
• Hvorfor gjorde almindelige mennesker ikke nødvendigvis modstand?

Indhold

Antisemitisme · Nürnberglovene · Krystalnatten · Ghettoer · Deportation · Koncentrations- og udryddelseslejre · Tilskuere, gerningsmænd og modstand

Arbejdsform / kilder

Vidnesbyrd, fotografier og personlige historier.
Fokus på de enkelte mennesker bag historien - ikke kun på tal og statistik.

Den kolde krig - en verden delt i to

Centrale spørgsmål

• Hvorfor blev USA og Sovjetunionen fjender?
• Hvor tæt var verden på atomkrig?
• Hvordan påvirkede den kolde krig almindelige mennesker?

Indhold

Kapitalisme og kommunisme · NATO og Warszawapagten · Berlinmuren · Cubakrisen · Atomvåben · Rumkapløbet · Propaganda · Murens fald

Arbejdsform / kilder

Casearbejde om Cubakrisen: eleverne fungerer som rådgivere for Kennedy.
Nøglespørgsmål: Hvor tæt var verden egentlig på 3. verdenskrig?

Murens fald og verden efter den kolde krig

Centrale spørgsmål

• Hvorfor kollapsede Sovjetunionen?
• Hvorfor faldt Berlinmuren?
• Blev verden mere fredelig efter den kolde krig?

Indhold

Østblokken · Livet i DDR · Stasi og overvågning · Protestbevægelser · Berlinmurens fald · Sovjetunionens opløsning · Europa efter 1991

Arbejdsform / kilder

Kilder fra DDR og perspektivering til nutiden.
Afslutning: Hvordan har den kolde krig stadig betydning for verden i dag?

Afsluttende historisk projekt

Forløbet kan afsluttes med et mindre projekt, hvor eleverne vælger en historisk begivenhed eller person fra undervisningen. De formulerer en historisk problemstilling og anvender forskellige typer kilder.

- Kunne 1. verdenskrig være undgået?
- Hvorfor kom Hitler til magten?
- Hvorfor gjorde flere tyskere ikke modstand mod nazismen?
- Var atombomberne over Japan nødvendige?
- Var den danske samarbejdspolitik rigtig?
- Hvor tæt var verden på atomkrig under Cubakrisen?
- Hvorfor faldt Berlinmuren?

Mulige produkter: podcast, mundtlig fremlæggelse, kort dokumentar, digital præsentation eller historisk artikel.

Forløbene i overblik

Rækkefølge	Forløb
1	Industrialisering - verden forandrer sig
2	Imperialisme og kampen om verden
3	1. verdenskrig - krigen der ændrede Europa
4	Revolution, kommunisme og Sovjetunionen
5	Demokratiet under pres - mellemkrigstiden
6	2. verdenskrig
7	Holocaust
8	Den kolde krig - en verden delt i to
9	Murens fald og verden efter den kolde krig